

Marselis firme de Religione
Richard paro de fende d'orléans
palephant grez fronde
Enras Seling de rde Hertomoy
Distress Cipre lappes vifin
Epte Clermont pape n ad casse a ey
vakinne d'losne de casse s
Epte philipe Calmaris
alio Epte vlaess

1365 Martii 12. Universitatij Venerabilis
caelium.

Thuc. Qu. 2785-6

Bibl. Jag.

2785-2786

Jnc.

of
Soc. Gu. 2785-6

Bibl. Jag.

Trot
5457

Theol.5451c

Ine.2785c 5.

LIBELLVS PALAEPHATI GRAECI AV,
thoris quo aliquot ueteres fabulæ, unde tra/
ctæ sint narratur, studiosis homini/
bus apprime utilis.

VIA LIBRARIA ITALIANA LIBRERIA

CRACOVENSIS

REVERENDO IN CHRISTO PATRI, ET
Domino. D. Georgio Viennensi episcopo. Angelus
Cospus. S. P. D.

VIdetur cōmode illud posse obseruari in legendis ueteribus poetis Antistes optime, qđ a Græcis traditū est de cibo testudinis, ab eo scilicet uel penit⁹ tēperandū, uel multo utendū esse. Si enī poetica figmēta tantū oblectatiōis causa legamus, nihil amplius subesse credētes, mirum est quātū obsint, cū & deor⁹ & heroū exēplis, quædā nobis in oē nephas nascaē cōfidentia, idcirco maximus philosophorū Plato, ex ea re. pu. quā pfectissimā scripsit, poetas eiiciēdos admonet. Si uero quispiā in sanctiora illa poetarum penetralia sese dederit, agnoscet pculdubio ea oīa, quæ a philosophis magno ambitu uerbor⁹ dicta sunt, a ueteribus poetis nec ignorata, nec præterita fuisse, ut p̄ primodū poemata illa referre uideātur silenos alcibiadis. Faciūt hoc diuini illi uates immutāt, augēt res quæ olim cōtigerint, demū sub quodā fabulæ iuolucro, latēs nescio qđ diuinū ueluti p̄ transennā ostēdunt, nō pphanis, nō in ertibus, sed illis q̄ lōgo studio & sudarūt & alserūt. Proinde si ex fide ueteres illas historias, uel secretiores poetarū sensus excutere uolumus, sūmo nobis īgenio, uel authorū maxime Græcor⁹ suppetiis opus est. Inter quos cū nup Palæphati opusculū, quo aliquot poeticæ fabulæ, unde cōfictæ sint, explicat⁹, legerē, rei nouitate delectat⁹ latinis auribus illud suppressimendū nō putaui, nomiatim uero id tibi nūcupauimus, qđ eius materia & orationis sobrietas tuis sacrī manibus & maturo iudicio nō indigna uideaē. Speramus autem deinceps nos, modo numina leua sināt

A ii

ad sitq; uocatus Apollo, alia nō minoris emolumēti edituros, quæ ut fidentius aliquādo exēat, hilari frōte & cādido anio hūc ipsum Palæphatū in p̄sens accipe. Vale.

Index.

De Centauris.	De Glauco Sisyphi
De Pasiphae.	De Glauco minois.
De Actæone.	De Glauco marino.
De equis Diomedis.	De Bellerophonte.
De Orione.	De Pelope.
De hominibus ex satione
editis.	De Phryxo & Helle.
De Sphinge.	De filiabus Phorcynis.
De Vulpē.	De Amazonibus.
De Niobe.	De Orpheo.
De Lingo.	De Pandora.
De Cæneo.	De gente melia.
De Cygno.	De Hercule.
De Dædalo & Icaro.	De Ceto.
De Atalāta & Melanione.	De Hydra.
De Callistone.	De Cerbero.
De Europa.	De Alcesti.
De ligneo equo & Troia.	De Zetho & Amphione.
De Aeolo.	De Ione.
De Hesperidibus.	De Medea.
De Cotto & Briareo.	De Omphale.
De Scylla.	De cornu Amaltheæ.
De Dædalo.	De Hyacintho.
De Phineo.	De Marsya.
De Metra.	De Phaone.
De Geryone.	De Daphne.
	De Iunone.

PALAEPHATI GRAECI AVTHORIS OPV,
sculū, De falsis historiis. Angelo Cospo interprete.

SVnt hominum nōnulli, qui narrationibus fabulosis plenam adhibeāt fidem, sapiētiæ & bonarū artiū omnino expertes, alii rursum firmioris ingenii, & longo rerum usu prudentes facti in uniuersum negant huiusmodi euenire posse. Mihi aut uidetur, eorū quæ dicūtur, nihil nō factū esse, nō enim quæ fabulose tractātur, uerbo tātum sunt, ut quicquid de iis scribatur, penitus uanum sit, sed prius re ipsa fuerūt, postea huiusmodi sermo in uulgus manauit. Quæcūq; uero species seu imagines descriptæ olim sunt & factæ, quæ in præsens nō sint, eas plane aliquādo fuisse nō credamus. Si enim præter figmēta illa, quidpiā olim factum fuit, nūc etiā est & in perpetuū pculdubio erit. Non parum autē laudationis merentur Melissus & Lamiscus Samius, qui libros suos ita exorsi sunt. Quæ pridem facta sunt, ea & nūc esse, & deinceps futura credi par est. Sed eorū, quæ olim euenerūt, nō pauca poetæ & fabulatores in res incredēdas & miracula uerterunt, quo admirationis aliquid cōsequantur. Ego autem nō dubito talia euenire haud posse sicuti describuntur, Illud rursus negare uix possum, nisi ea olim cōtigissent, monumētis nequaq; fuisse tradita. Peruagatus aut non paucas regiones, & seniores uiros, quid de huiusmodi rebus sentiant, percunctatus, quæ ab illis accepi describere nō sum ueritus, cum loca etiam ipsa, qualia sint plus trauerim. Igitur non ex aliorum Commentariis hæc scripturus sum, Sed rem ipsam diligēter perscrutati, ita enarrabimus.

De Centauris.

CENTauros ferarū instar, equorū oīa habuisse, præter caput, proditum est, quos si quis ita esse crediderit, rem utiqz impossibile affirmabit, cum hominis natura equi naturæ nō cōueniat, nutrimentū etiā cōpar nō sit, neqz per os & guttur hūanū eqz cib⁹ demitti possit. Quod si huiusmodi forma olim fuisset, nunc eandē uideremus. Veritas autē hæc est. Cū Thessaliz Ixion rex imperaret, in Pelio móte exasperata tauroz multitudo uicina omnia male tuta reddiderat. In cultiora enim loca irrūpentes arborz, frugū & pecudū stragem faciebat, qua ex re Ixion, cuicūqz eos tauros cōprimeret, nō paruam proposit mercedē. tunc iuuenies quidam montani e pago cui nomen erat Nubes, equos sessorem pati instituerūt, cum prius curribus solū homines ueheretur, eosqz inscendētes cū tauris congressi sunt, & acriter insultātes, eos cōficiabant. si quādo uero a tauris impetebātur, fuga eos ludificabāt, cum equorū uelocitate illos longe præterirēt. Eisdē quiescētibus reuersi rursus ingruebāt, qua arte penitus cōfecti sunt. Indeqz centauroz nomen, quod tauri cōfossi sint, nihil enim taurinū centauri habent mixti ex homine & equo. Ex hoc labore mercedē ab ixiōe adepti gloriaqz & opibus aucti, in cōtū melias se se & isolatiā cōuerterūt, multaqz infanda cōmitentes, nec a rege ixione se téperarunt. Is eo tempore Lari ssam urbem habitabat, eiusqz loci incolæ Lapithæ nūcupabantur. Quin etiam ab iis centauri ad festum conuiuiū inuitati, temulentī eorū uxores inuadūt, & equis inuestas abducunt in suos montes, ex quibus, se oppugnantes Lapithas facile deturbabāt, noctu etiā in plana descēdentes insidias moliebantur, lucescente die abducta preda in mó

tes recurrebant, quorum abeuntiū cum equorū terga & ipsorum capita e longinquo tantum uideretur, nouo spectaculo homines moti dictabant, centauros e nube uenientes, multas noxas cōmittere, a quo sermōe datus est fabulae locus, e nube scilicet equum uiro mixtum in monte editum est.

De Pasiphae.

FABulantur pasiphaen deperisse taurū in pratis errantē, dædalum uero ligneam uaccā fabricatū, in ea pasiphaen inclusisse. Sicq; delusum taurū cū muliere habuisse rem, e qua natus sit puer capite bouis cætera humo. quod cōmentum ego ne quaquā crediderim, primū enim diuersæ formæ animatia sese diligere natura nō dedit, sic uti canis simiæ, lupus hyænæ, bubalus elephati cōmiseri possit, diuersæ enim sunt species. Quis demū credat boui ligneæ taurū coiuisse, occlusa in ea Pasiphae. Sed præ oibus absurdum est, feminā cornutū sc̄tū ferre potuisse. Res proinde ita se habet. A egrotabat ex genitalibus minos, curatusq; a pandione Atheniensi cū domū rediret, eū sequutus est egregiæ formæ adulescēs taurus nomie, cuius amore capta Pasiphae, cū eo rem habuit, & filiū cōcepit. Minos subducta téporis ratiōe, quo ex pudēdis cœperat laborare, filium suū nō esse, quod eo tépore cum uxore nō decubasset, ex tauro etiā eum genitū esse, cognouit. pueri uitæ pepercit, quod liberorū suorū utiq; frater eset, sed eū in móntana loca ablegauit destinatū ad pastorū seruitia, quē illorū officia mirifice uexantē, missis aliquot ciuibus minos ad se adduci iussit, si spōte sequeretur, solutū, sin minus, uinctū. eā rem persentiēs iuuenis sese in tutiora mótiū loca recepit, ab acclisq; gregibus ibi agebat, maior iterū

hominū uis ad eum coercendū missa est. Ille tūc effosso
ingenti cauo se in eo cōmuniuit. ubi dum se ut plurimum
cōtinet, quā docunq; minoi noxius quispiā supplicio affi-
ciendus uidebatur, eo illū deturbabat. Cōtigit eo tēpore,
ut bello Theseus caperetur, missaq; & ipsi ad cauū illud,
tanq; ad mortem certissimā, ariadna clanculum gladium
subministravit, quo Theseus minotaurū cōfecit.

De Actæone.

VVLgatum est actæona ab suis canibus uoratū fuisse,
quæ res utiq; falsa est, cum dominos suos plurimū dili-
gant canes, uehatici q; in uniuersum omnibus hominibus
blādiantur. Additur fabulæ, a diana in ceruū cōmutatū,
a canibus eum fuisse disceptū, quæ potestas dianæ non
uidetur concedenda in re impossibili, ut homo ceruus, &
ceruus homo fieri possit, cōmēti autem talia sunt poetæ,
quo uulgas hæc audiens, deos magis uereretur. Verum
quidem id est. Actæon uir arcadius uenationi deditus
magnā uim canum nutriebat, agebatq; plerūq; in mon-
tibus, seria negotia suscip; decip; faciens (ea enim tempestate
homines per se nō seruorum opera suas res tractabant.)
Erant aliquot negociatores actæoni, sed hi proprios a/
gros colentes, & opum & operum suorum abundantia
cōmissa negotia uix curabant, dum ita res domestica ne/
glitur, & uenatio sola ei curæ est, breui actæonis opes
cōminutæ sunt, ut omnium rerum indigentia laboraret.
Illud proinde homines ei obiiciebant. Miser Arctæon, te-
tui canes deuorarunt, quemadmodū & de scōtatoribus
dici solet eos a Scōtis deglutitos esse, idem & Actæoni
contigit.

De equis Diomedis.

RIdiculum certe, quod aiunt ab equis Diomedis homines edi solitos, cum animal huiusmodi ordeo & feno, nō autem humana carne uesci ex animo soleat. Verū quippe est, uetusto illo tēpore, homines suis manibus & opes & uitæ necessaria solitos parare, præcipue agroꝝ cultu, Diomedes uero soli equorum curæ intentus, ut eos aleret non sua tantum, sed & multorum hominū rem absumperit. Amici itaq; eos equos hominiuoras nuncupabant, qua ex re conficta est fabula.

De Orione.

EX Ioue Neptuno & Mercurio ita natus est Orion. Mirifica excipiendi hospites liberalitate cōmendatus est in Tanagra Boeotiae Hyrieus Neptuni & Alciones fili⁹ (ea autē erat una ex Athlantis filiabus) adeo ut nōnunq; & deos inuitauerit. Iupiter certe Neptunus & Mercurius laute & magnifice apud eum accepti, laudata illius liberalitate hortati sunt, ut aliquid ab ſe optaret. nulli huic erant liberi, idcirco filium a diis petiit. Dei, bouis qui in sacrificio ſibi facto mactatus fuerat, corio apprehēſo, effuderunt in illud ſemen, admonuerūtq; uti terra operiretur exactisq; decem mensibus tunc demum extrahi. eo tempore genitus est Vrion, ſic primo uocatus, quod dei genitali urinam effudiffent, deinceps honestiori nomine Orion. Hic olim cum in uenatione Dianaꝝ uim afferre conatus eſſet, indignata dea Scorpium e terra emisit, qui uulnere secundum talum eum extinxit, Iupiter tunc miseratione motus, eum in ſyderum ordinem retulit.

De hominibus ex ſatione editis.

FAMA eſt cadmum necata apud Lernam ſerpente, illius

dentes in regione sua conseruisse, unde armati prodierint homines, quod si uerum fuerit, quis nō huiusmodi semetem omnis sis aliis libeter fecerit: ueritas autem hæc est. Cadmus e Phœnicia, postq; de regno cum Phœnico fratre decertauit, thebas se contulit, preciosa multa, ut regē decuit, & præcipue Elephantorū dentes secum afferens, erat eo tempore Thebanorum rex draco e Marte genitus, quo obtrūcato regnum cadmus inuasit nec id æquo animo & filii & amici draconis passi sunt, sed cum in contentione inferiores fuissent, ablatis cadmi thesauris cum Elephantinis dentibus in ea loca se receperūt, quæ inferrēdo in cadmū bello opportuna existimaret, diuersa aut ea fuerūt, quidā in atticam, nōnulli in Peloponесum, aliqui in Phocida, cæteri ad locrenses appulerūt. e quibus oībus locis facto impetu infestissime cum Thebanis depugnabant. Quoniā uero raptis eboreis dētibus, qui penes cadmum erāt, illi aufugerāt, frequēs hic erat Thebanorum sermo. Cadmū confecto dracone tot calamitates ciuibus suis inuexisse, cū ex eius dētibus producti multi & strenui uiri secum depugnarēt, cui rei fabula adficta est.

De Sphinge.

VVLgatū est Cadmeiam Sphigem mōstruosam belluā corpus caninū, adulescētulæ faciem & caput, alas autē instar auium habuisse, humana etiā uoce, degentē in monte Sphicio, ænigma aliquod prætereūtibus ciuibus proposuisse, qbus illud aperire nescientibus ab ea mors parata esset, oedipo autē datum ænigma soluēte, eam fese torque tem cōfecisse. primū nō digna fide & præter naturā talis est forma, ut nullo pacto fieri possit, demum solutionem ænigmatis ignorantes ab ea interfici, nonne puerile est?

Ineptum etiam est dicere Thebanos hāc feram tolerasse,
quod ciuib⁹ minine īfensa, hostes in uniuersum arreptos
deuoraret. Sed quid uerum sit uideamus. Cadmus cum
ei elset uxor Amazonia Sphinx nomine Thebas uenit,
interfectoq; dracone rege, eius inuasit regnum, defunctiq;
regis sororem Harmoniā in secundā duxit uxorem, qua
de re idignata Sphinx solicitatis quā plurimis ciuib⁹, uti
secum secederent, ablatis mariti thesauris, abducto etiam
cane quem summae uelocitatis ex Phoenicia secum Cad-
mus duxerat Sphicium montem, quē diximus occupa-
uit, indeq; marito bellum inferrebat, & continua insidiis
late omnia populabat. appellantē aut̄ insidiæ & enigmata
a Thebanis, qui uulgo tūc illud dicitabāt. Sphinx sum-
ma uigilātia facto & enigmate nos discerpit, nec quispiam
& enigma illud potest detegere. Cadmus igitur proposito
ingēti premio inuitauit eos qui Sphiga cōficere auderēt,
uenitq; e Corintho Oedipus bellicæ rei peritus, secū ha-
bens equum magnæ celeritatis, sumptisq; cōmilitonibus
aliquot Thebanis, noctu in montem inuasit, Sphingaq;
interfecit, ab hac re, artificiose elaborata est fabula.

De Vulpē.

TELmesia Vulpes Cadmeios homines rapuisse, eosq;
demū comedisse dicitur, quod absurdū est, cum terrestre
nullum animal hominē rapere & auferre possit, ne dum
Vulpes pusilla & ibecillis belua, huiusmodi aut̄ res fuit.
Erat Thebis formæ & pbitatis egregiæ uir quidā uulpes
noīe, calliditate etiā cūctos ciues suos supabat. proīde rex
uerit⁹ ne sibi insidiæ tēderent, eū urbe pellit, q; ptinus coa-
cta militū manu, cæterorūq; quos mūeribus ad se pellexe-
rat, montē noīe Telmesiū occupauit, unde facto impetu

Thebanorum bona diripiebat, paſſim tunc dicebat uul-
pes nos depredata ſeſe aufert. Venit tandem Thebanis
auxilio Atheniensis cephalus, qui uulpem interfecit eius-
q; exercitum e loco illo deturbauit.

De Niobe.

Aliunt Niobem uiuentem, lapideā ad ſepulchrū filiorum
factam fuisse. Leuitatis certe summā erit, qui crediderit e
lapide hominem, ex hominibus lapides fieri posse. Illud
quidem non negandū, Nioben mortuis filiis ſibi exculpi
curasse imaginem lapideam, quæ in illorum ſepulchrū
erecta fit, noſcq; eam ſic poſitam uidimus.

De Lingeo.

FALſum omnino eſt Lingea obtutu ſuo ſubterranea pe-
netrare. hinc autē hoc fictum eſt, quod Lingeus primus
in terræ latebris æſ argentū & huiusmodi alia perſcruta-
ri cœpit, Idq; dum facit lucernas in caua terræ apportās,
eis ibi relictis in lucem æſ & ferrum reportabat. Iccircō
illud iactatum eſt. Lingeum quæ ſub terra ſunt inſpicere,
illucq; ſe immergentem, argento colligere.

De Cæneo.

CAEneū nullo uulnere ledi potuisse, nullus ſanæ mentis
crediderit, cum humana corpora ferro neutiq; poſſint re-
ſiſtere, Verum quidem eſt Cæneum Thessalum rei bellī-
cæ gnarissimū fuisse, & in depugnando magnæ fuisse cal-
liditatis, & ſæpius conſertis manibus ſemper inuolatum
diſcessiſſe. In pugna etiam lapitharum contra centauros,
ab hiſ cōfоſſus non eſt, ſed facto impetu cum agmina-
tim eum inuafiſſent, oppreſſus eſt. ſicq; diem obiit. Re-
portantes autem eius cadauer lapithæ, cum uiderent cor-
pus integrum, diſtitabant. Cæneus donec uixit uulnerari
haud

sic. 100
potuit, & sine uulnere mortuus est.

De Cygno.

In Colonis de Cygno itidem dicitur: quod nullo uulnere offendì potuerit, fuit enim uero bellicæ rei sc̄iētissimus, in Troiano autē bello Achillis lapide nō telo oppressus est, unde qui cadauer sine uulnere uiderāt, Cygnū vulneri nō fuisse obnoxium dixerunt. Itaq; fama in uulgu abiit. Accedit ueluti in testimoniu nostrum, quod pariter Aiax Telamonius uulnera non passus fuisse dicit, cum nō aliena ui, sed suo sibi gladio mors inficta sit.

De Dædalo & Icaro.

TR Additum est Dædalū & eius filium Icarum ob facinus quoddā a Minoe carceri inclusos, ambosq; adglutinatis sibi alis custodiam euafisse. Hebetis certe sensus erit, qui facticiis pennis homines uolucres fieri crediderit, hic quidē fabula orta est. Dædalus & Icarus e carcere per se nestrā se demittētes, cymbā ingressi in mare enauigarūt, minos, naues quæ eos psequerentur, misit. Id illi presentientes uehemētioribus adiuti uentis, euolātes, id est citissimo prouecti cursu, hostium naues euitarūt. ipseq; Dædalus incolumis littus appulit, Icarus uero mersus est, a quo Icaro mari factum est nomen, eiectum demum a fluctibus pater sepulchro condidit.

De Atalanta & Melanione.

IN Leonem & Leænam mutatos esse Atalantā & Melanionem traddūt, uerum quippe est. Cum ii uenatū iuissent, Melanionem precibus exorasse, uti Atalanta in re uenerea sibi assentiret, ob idq; proximā speluncam adiuisse, ubi forte erat Leonis & Leænae cubile, qui humana uoce excitati exeunt, Atalantāq; & Melanionem appre-

hensos deuorant, progressiq; ulterius, cum a uenationis
sociis uiderent, ut sunt faciles in timore ad credendū ho-
mines, existimarent ii Melanionem & Atalantam in hu-
iusmodi feras mutatos esse, redeuntesq; in urbem, famam
hanc passim uulgarunt.

De Callistone.

SIMilis propemodū est de Callistone fabula eam scilicet
interuenandū in ursam commutatā fuisse. id certe non ne-
gandum, eam uenationis gratia montē inscedisse, ubi im-
manis ursa ei se obtulit, & mortem consciuit, socios autē
diligenter eam perquisiūisse, donec ad ursæ cauum per-
uenerint, unde puella non inuenta, cum hac opinione re-
cesserunt, ut ursam factam dixerint.

De Europa.

EVropa Phœnicis filia tauro per mare uecta (ut aiūt) ex-
tyro in cretā deuenit. Mihi id certū est neq; tauri nec equi
else tantū pelagus pertransire, nō etiam credi par est, pu-
ellam ausam atrocem taurū inscendere. Si uero Louis uo-
luntate transferēda erat Europa, nonne cōmodiori uecti-
one id fieri potuit? Ita certe res contigit, uir Gnosius tau-
rus nomine cum tyriis bellum gerebat, raptisq; puellis cō-
pluribus, inter quas regis filia erat Europa, tādem disces-
sit. Vulgo proinde dicebatur. Europam regis habēs tau-
rus abiit, unde conficta est fabula.

De Ligneo equo & Troja.

CANTatissimū est Ligneo equo inclusos achiuos urbem
Ilion diruisse, nec hoc cæteris minus fabulosum est. ita
enim est factū. Construxerāt Græci molem Ligneā instar
equi, quæ magnitudine, portarū Iliensium fastigia supera-
ret, ne intra urbem ob altitudinē trahi posset. Cōsederāt

Græcorum duces in loco insidiis opportuno secus urbē,
nec longe reliquis exercitus aberat, cū trans fugæ in mo/
rem a Troianis receptus Sinon eis psuadet, uti machinā
illam in urbē susciperét, anteq; superuenirét Græci. huius
consilio portas demoliunt, equumq; ligneum admittūt,
demum cum ociosi coniuuiis indulgcent, ecce tibi facto
impetu Græci nobilissimā urbē & inuadūt & populant

De Aeolo.

VENTOR regē Aeolū Vlyssi dedisse utribus inclusos uē/
tos, unicuiq; impossibile uideri arbitror. Illud aut uero si/
milius est, syderalis sciētiæ peritū Aeolum, certa tēpora
Vlyssi indicasse, qbus uehemētiōres uēti insurgeret. Fa/
ma etiā est eius urbem aheneo muro munitā suisse, quod
armatos hoīes (ut reor) ad eam custodiendā disposuerit.

De Hesperidibus.

HESPERIDŪ poma aurea, quorū arbor a dracone custo/
diretur, eo deuicto rapuisse Hercules, ideo dicitur. Erat
Hesperus uir Milesius, habitās in Caria, cuius filiæ duæ,
Hespides uocabant, habebat is Hesperus uenustissimas
& plurimi fructus oues, quales & nūc sūt Milesiæ, aureæ
uero dicebant, quod iter mortales auro nil pulchrius ha/
beatur, ee autē pulcherrimæ fuerint, mala aut apud græ/
cos & poma & oues pariter dicunt. Hūc gregē secundū
mare pascentē auertit Hercules, & nauibus suis imposuit
pastorē etiā draconē noīe, itidē abduxit, mortuus tūc erat
Hesperus, supstitesq; erat filiæ. Igitur illud passim dicitū.
Vidimus aurea mala, quæ Hercules ab Hesperidibus cu/
stode dracone intersecto, auertit, & hinc orta est fabula.

De Cotto & Briareo.

DE his uulbatū est, quod centū manus habuerint, quod

certe uanum est. Veritas autem est huiusmodi. Ciuitati quam inhabitabant erat nomen Centimania, in ea, quæ nunc Orestias dicitur, dicebant idcirco homines Cottus Briareus & Gyges Centimani in deorum gratiâ Titanas ex Olympo deturbarunt.

De Scylla.

SCYLLam apud Tyrenos dicunt fuisse feram quandam sœminæ forma usq; ad umbilicū, indeq; deorsum uersus agnata ei fuisse canina capita, reliquo corpore serpentem fuisse. Demetiæ oino summæ erit, qui similē speciē tanq; ueram animo pceperit. hinc autē figmentū sequutū est. Tyrenorū iusulæ erant, ex quibus prædones loca omnia Siciliæ finitima, Sinū etiam Ioniū diripiebant. Erat eorū tremis quædam nomine scylla, quæ summæ uelocitatis discurrens pte reuentes naues depredabat, sibiq; inde parabat cōmeatus, ideoq; multis notissia erat, hāc nauē Vlys̄ses uehemēti & cōtinuo uento adiutus euasit, narrauitq; postea inter alia Alcinoo Corcyraeo, qua arte, & quo adiumento Scyllam effugisset, eiusq; formā regi descriptsit, unde fabulam confixerūt.

De Dædalo.

IMA Glnes a Dædalo excultas per se iuise, ego utpote impossibilē rem nunq; crediderī. Compertū autē est, statu arios eo tpe & illos qui uarias imagines effingebāt, iuctis pedibus opera sua consistere fecisse. Dædalus autē uno pe de progressas formabat, hinc plurimi dicebāt, Dædali simulacra p̄grediētia facta sunt, nō ut alioꝝ stātia, quin & nunc frequēter dicimus, pictos esse homines pugnantes, currētes equos, & naues in mari periclitantes

De Phineo.

Phineo Harpyias maxime infestas fuisse fama est, quæ
feræ uolucres ex eius mensa epulas solitæ sint diripere,
res autem hæc contigit. Phineus Pœoniæ rex ob senectu-
tem oculorum usum amisit, mares huic liberi perierant,
Fœminæ autem duæ Pyria & Erisia domesticā penum,
quæ patris erat, identidē cōminuebant, ut passim homi-
nes diceret infelicem Phineum cui Harpyiæ res, ad eius
uictū paratas, deperderet. E uicina autem urbe uenerunt
Zethus & Calais filii Boreæ hominis in urbe sua haud
ignobilis, miseratiq; Phinei calamitatē filias urbe eiece-
runt, coactisq; rebus, quæ dispersæ fuerant, earum curā
destinauerūt procuratori, qui erat ex terra Thracia.

De metra.

Erisichthonis filiā Metram ex genitoris uolūtate in ua-
rias formas se mutasse aiunt, rem utiq; ridiculam, adul-
scentulam enim nūc bouem, nūc canem uel auem fieri
posse, quis credat: ita certe se habet res. Erisichthon erat
uir Thessalus, qui dilapidatis bonis, ad summā uenerat
indigētiam, huius filiā formosam & elegante, q; quis uel
semel uiderat, deperibat, argento ea tēpestate sceminæ ui-
ris nō cōciliabantur, proinde aliquis equos, boues alius,
uel oues, uel quod aliud magis Metram oblectasset, do-
nabat. Thessalorū inde hic erat sermo, cum Erisichthonis
opes auctas uiderent, ex Metra patri equi, boues &
alia fiunt, sicq; fabula facta est.

De Geryone.

CVM nulli corpori natura dederit tria capita, Geryonē
tricipitem fuisse, non possumus credere, tale autē est hoc.
Ciuitas est in Euxino Ponto tricipitia nūcupata, ubi Ge-
ryon inter suos ciues & diuitiis & aliis artibus egregium

sibi nomen parauerat. habebat inter alias opes, boum armata non parua digna admiratione, quæ ut inuaderet Hercules Geryonem interfecit. dum igitur abduceretur boues omnibus admiratione iniiciebant. Erant mediocri magnitudine, a capite etiam usq; ad lumbos non multum spaci protédebat, simæ & sine cornibus, ossibus uero prægrandibus & latis erant, has curiose insipientibus hominibus nonnulli dicebāt. præda hæc ab Hercule apta est tricipiti Geryoni. Hinc multi crediderunt illum habuisse tria capita.

De Glauco Sisyphi.

HVNC fama est ab equis deuoratum fuisse, ideo quod equestris rei studiosissimus, dum negligit administratio nem domesticam, indiesq; sumptus sumptibus addit, ad extremū usq; eius opes attritæ sunt.

De Glauco minois.

NON sine risu referri potest, Glaucum ex melle mortuum Polyidi medici ingenio reuixisse, qui Argiuus cum olim draconem draconi mortuo apposita herba ad uitā eum reuocasse uidisset, eadem a minoë in filii sepulchrū demissus, Glaucū uitæ restituerit. hæc autem res nunq; a natura fit, quod uero dicit huiusmodi est. Glauco ex potu mellis uexato plurimū bilis commotū est, adeo ut ani mi defectum incurrit, accersiti idcirco multi medici, nec sine mercede, tūc Polyidus recordatus herbæ, cuius usum didicerat a medico, cui erat draconis nomen, ea Glaucum ad pristinam ualetudinē recuperauit. Vulgo inde dictū, Glaucum ex melle mortuum a Polyido uitæ restitutum fuisse.

De Glauco marino.

CELEbratus est et Glaucus, qui eſu cuiusdam herbae immortalis factus, nūc etiam in mari uiuat mirum certe est hanc herbam nulli alii, præter Glaucum adiuentā esse, hominēq; aut terrestre aliud animal in aquis uitam posse traducere, illinc quidem hoc fictū est. Erat piscator Glaucus ex urbe Anthedone, maxime peritus narrationis, ut omnes secum contendentes facile superaret. Hic olim in ciuium suorum cōspectu, cum in portu se natando exerceret, clanculum in locum non bene notum longe enauit, multosq; dies ignoratus est, postea natando reuersus amicis percūtantibus, ubi interea uersatus fuisse, ementitus est totum illud tempus se in mari agisse, ad hoc pisces continuo captos seruabat, ut impedita tēpestatibus pascatione, cum cæteri pescatores inopia piscium laborarent, sibi nunq; decessent. Proponebat tunc ciuibus, uti qui sibi placerent, optarent pisces, se enim eos aprehēsurum, quos autē petiuerāt, apportabat, Glaucum ideo marinū uocitabāt, hic demum cum tēpestuoso mari natans op̄ pressus fuisse, non redeunte eum fabulati sunt homines in mari degere, illicq; adhuc uiuere.

De Bellerophonte.

BELLerophontem Pegaso, qui equus pénatus fuisse traditur, uectum fuisse mihi persuaderi non potest, neq; si uolucrum omnium alas sibi equus summeret, iis tamen a terra leuari posset, & si a natura tale olim animal editum fuisse, nunc etiam eius species duraret. Equitem etiam illum aiunt amisodari chimæram confecisse, erat uero fera hæc, ut fama est,

Prima leo, postrema draco, media ipsa chimæra.

Nec desunt qui asserant huiusmodi belluam tricipitem

fuisse, certe conconuenit leonem pari cum cæteris nutrimento ali posse, mortalis uero naturæ animantia ignem spirare summæ leuitatis est credere. cui etiam trium capitum ius potius esset in ipsum corpus, libenter sciuerim. Sed reiectis mendaciis hoc euenit. Bellerophontes erat Phrygius oriundus Corintho elegans & honestus uir. Is longa naui parata, maritima omnia loca uastabat, nomen autem naui indiderat, pegasus, ueluti etiam nūc singulis nauibus sua sunt nomina, uerisimilius autem est sic nauem appellatam esse, q̄ equum. erat eodem tempore Amisodarus rex ad Xanthum fluuiū, cui adiacebat præaltus mons Telmissus, qui duabus semitis ab urbe, tertia autem a Caria adiri poterat, cæterum præceps & iacessibilis, in earum medio hiatus quidam terræ flamas exhalabat, iuxta hūc erat mons alter chymæra nomine, tūc autem (ut incolæ referunt) habitantiū accessum turbabat primori parte leo, post tergum autē draco, qui maxime pastoribus & iis qui lignatum ibant, erant molesti, huc tandem appellens Bellerophontes montē facto igne purgauit, Telmiso etiam conflagrante, itaq; feræ extinctæ sunt. Idcirco ea loca habitantes iactitabāt Bellrophonte illuc pegaso uectum Amisodari chimærā confecisse. Sic res in fabulam transit.

De Pelope.

A Eque fabulosum est, & quod simili ratiōe refutari possit, equis alatis Pelopem Pisam uenisse, Oenomai filiam Hippodamiam sibi in matrimoniuū asserētem, non enim pater huiusmodi uolucres equos intuitus Hippodamiā Pelopis currum inscendere permisisset, potius dicendum Pelopē naui uectum fuisse, in qua alati equi depicti esset,

tr/
em
pi/
m.
rat
ir.
no/
fin/
t sic
ore
ra/
rtia
es/
ex/
ic
at
me
nuc
our
stæ
pté
pic/

os/
am
im
niā
um
et,
raptaque puella enauigasse, unde fabulae datus est locus.

De Phryxo & Helle.

INDicauit aries (ut aiunt) Phrixo patrem Athamantem decreuisse, eum in sacrificio mactare, qui sorore Helle accita ambo arietem insederūt, ab eoq; per mare in Euxinū Pontum deportati sunt. Res omnino ultra fidem hominum, arietem hominibus duobus onustum instar nauis magnū mare tranatasse, iejunosq; omnes totum illud iter confecisse, cum nullibi eis cibaria uel potus preberi possent. Addunt Phrixum arietis seruatoris sui ab se mactati pellem ætæ dono dedisse in hoc scilicet, ut illius filia sibi despsonaret, Colchorū autem regem fuisse Aeetam apud quos rarissimæ uidebantur pelles, qui eo munere delenitus, filiam qua multos dignatus nō fuerat, Phrixo despōsauerit. Ne uero rei uilitas risum possit excitare sub iungunt nōnulli, pellem eam auream fuisse, qualem præculdubio regem ab homine peregrino capere haud decebat, ob hanc pellem demum (ut multi sentiunt) Iason & Græciæ q̄plures heroes in Colchos uesti sunt, ea naui q̄ Argo dicebat. At ingratisimus iudicari posset Phrixus, qui eum arietem, cuius consilio & opera seruatus sit, interfecerit, cuius pellis etiam si pulcherrima fuerit, uix credi potest eius gratia robur & florem Græciæ tempestuosum iter suscepisse. Sed figmenta hæc illinc orta sunt. Præ erat Athamas copiis Græcorum in Phrygia, cuius erat quæstor multarum opum & magna apud se authoritas nomine aries. Is cum ab Athamante mortem Phrixo imminere persensisset, periculum Phrixo indicat, qui protinus opes q̄plures paratae naui imponit, uocatq; sociam Pelopis matrem Eonem nomine, ea ex thesauris suis sta-

tuam conflauerat. Simul igitur aries, Phrixus, Helle & eo facta uelificatione abierūt. Inter nauigandum cōtracta ualetudine Helle periit, a qua Hellesponto nomē factum est. Illi ad Pharon peruererunt, illicq; parauerūt sibi domicilia. Phrixus Aetæ Colchorum regis filiam in uxorem duxit, in quo matrimonio (ut mos est,) socero dedit munera, non arietinam pellem: sed Eonis auream statuā, idq; certissimū est.

De filiabus Phorcynis.

NON sine multo risu inueterata huiusmodi fabulā possumus referre, quēadmodum scilicet Phorcynis tres erāt filiæ, quæ omnes unico oculo per uices utebantur, cui uero eius usus contigerat, ea illum capiti suo affigebat, & sic eo usū per manus deinceps sororibus tradebat, quæ patriter eo fruebantur. clanculū autem eas adortus Perseus cum paxsu suspensi eam a tergo occupasset, penes quam oculus erat, stricto gladio omnibus mortem minatus est, ni gorgonis sedem sibi indicassent, qua cognita & ei capite adempto in aera euolauit, & illo obiecto Polydectā in lapidem conuertit. Id omnino puerile est mortui capitis aspectu uiuentem hominem lapidescere, quam enim uim mortui æstimare possumus? quod uero factum est dicimus. Erat Phorcyn uir Cyrenæus, Cyrenæi autē e genere sunt Aethiopum, & incolūt Cyrenen insulam disiunctā ab Herculeis columnis, occupantq; Libyæ partem ad flu men Aunonis non longe a Carthagine, nec eorum opes tenues sunt. Is Phorcyn cum Herculeis columnis, quæ tres sunt imperitaret, auream statuam mineruæ conflare fecit, magnitudinis quattuor cubitorum, uocant autem Cyrenæi mineruam gorgonen, sicuti dianā Thraces ben-

dian, Cretenses Dictynā, Lacedemonii Vpin, anteq; uero
ea in templo erigeretur statua, moritur Phorcyn, relin/
quitq; filias tres Eutialen, Sthenonem & Medusam, quæ
in cœlibatu uiuētes diuisis paternis bonis, unaquæq; uni
insulæ dominabatur, Gorgonen autem neq; consecrare,
non etiam distrahere placuit. Sed per certas uices ab illis
ueluti thesaurus deposita seruabatur. Earum patri ualde
carus uir quidam & honestus & probus, fuerat quo in
plurimis negotiis ueluti oculo puellæ utebantur. Perseus
interea ex Argo p̄fugus, potes & strenuus in re nautica,
maritima loca deprædabat. is persentiens de aurea Gor/
gone, quæ magni precii non uirorum sed fœminarū ope/
ra seruaretur, factis insidiis ex portu cœpit demum om/
nia ea loca, quæ inter Cyrenen & Sardiniam posita sunt,
discurrere, donec oculum apprehendit, certior autem in
illis locis factus erat, nihil esse quod puellis posset arripe/
re, præter Gorgonen, quæ multo auro constructa esset.
Adulescētulæ igitur cum amplius oculo suo per uices (ut
diximus) non uterentur, in unum cōuenerunt, & mutuo
se insimulabat, oculum supprimi. Interconsultandū ma/
gno clamore eas attonitas inuadit Perseus, aitq; se habe/
re oculum quem quærerent, neq; illis redditū iri, nisi in/
dicent ubi sit Gorgo, addit insuper mortis minas non id
faciētibus. Euriale & Stheno indicant, Medusam, quæ id
facere noluerat interficit, & sororibus oculum reddit. Ac/
ceptam autem Gorgonen cum disiecisset, caput integrū
seruauit, illudq; reponens in sua trirenī, Gorgonis nomen
naui indidit, hac loca q̄ plurima circūuectus ingentem pe/
cuniam undiq; extorquebat, si qui autem sibi nō parui/
sent, confestim interficiebatur, appulit tandem & ad Seri/

phios, qui ad resistendum cum se cogerent, supuenit statim Perseus, unde illi facta fuga Seriphon deserebant. cum uero iterum uenisset Perseus ad exactio[n]em, in forum accedens homines rarissimos, lapides autem prægrandes ad hominis magnitudinē multos offendit. ceteris proinde insulanis, cum tardiores essent in exoluenda pecunia Perseus dicebat, cauete ne sicut Seriphii, uisa Gorgone lapides facti sunt, idem uobis eueniat.

De Amazonibus.

AMAZONUM fama inde orta est. Erant non feminæ sed uiri barbari, qui tunicis talaribus incedebant thressorum more, comam autē mitris colligebant, nec barbam crescere patiebant̄, idcirco cæteri milites, eos feminas nūcupabant, ingenita uero erat eis egregia fortitudo, sicut igitur ætate nostra muliebrem militiam nullibi uidentur, ita nec olim fuisse credi par est.

De Orpheo.

NVGAE omnino sunt, Orpheum fidibus canente feras, uolucres, & siluas sequutas fuisse, quod inde arbitror uulgatum, Furentes Bacchæ in pieria pecorū pascua turbabant, aliaq[ue] multa temere cōmittebant, demum amœnitate montis allectæ plurimū temporis ibi agebant, quamora ciues uereri cœperūt, ne aliquid perperam feminæ illæ molirentur, exoraruntq[ue] Orpheum uti aliqua arte ē monte illas deduceret, Is cum Bacchi sacrificia instituisset suavitatem cantus Bacchus secū duxit, quæ cum prius feras gestarent, ē monte uenientes prægrandes arborum ramos arripuerunt, ut ē longinquο uidentibus preberent speciem descendentium arborū, idcirco passim dicebatur, Orpheus citharae sono ē monte syluam deducit, itaq[ue] fabula

bula facta est.

De Pandora.

VIX aures patiuntur, quod tradditum est, eluto additis certis rebus confictam fuisse Pandoram, mihi pro certo est eam fuisse Græcam prædiuitem foeminā, quæ si quādo uenustiorem se uolebat ostendere, ornādi causa ad cæteros fūcos adhibebat liniimēta quædā ex terra. Hæc autem res uera in uanum uersa est sermonem.

De gente Melia.

PRImæuam quandam gentem e Fraxino fuisse penitus reiiciendum est, sed melii uiri & Meliae nuncupabantur foeminæ, quemadmodum nunc Græci Hellenes & Iones ab Helleno & Iono scilicet authore, ferreas etiā & Aeneas gentes nunqus fuisse, credi debet.

De Hercule.

HVNC aiunt folia quædam olim gestasse, quæ si quis male prudens homo inspicerit, afflata fuisse uideantur. quod inde dictum est.

De Ceto.

DE Ceto illud tradditū est, quod e mari ad Troianā urbem enatabat, acceptisque illinc puellis reuertebatur, si uero hæ denegarentur, late eam regionem uastabat. Sed qus iſiciat uanissimū eſ ſe filias a parētibus suis exponi ſolitas? Erat autē potentissimus rex & plurimū ualens in re nau-tica, qui euersa maritima quædā palude in Asia, quæ Troianorum erat, eos compulit ad tributi ſolutionem, id aut eo tēpore nō pendebat argento, cum argenti uſu ſolum in uasibus eſſet. Decreuit pinde rex ille, cui erat Cetonis nomē, quædā urbes ſibi annuos equos dare, quædā uero uirgines puellas, eius autē nomē a barbaris inuerſum eſt,

C

ut pro Cetone Cetū nūcupauerint. Adueniēte tributorū
tēpore præsens aderat: & qui promissa denegas set, eorū
agros populabatur. appulit etiam Troiam, ubi forte for-
tuna erat Hercules cū Græco exercitu, hūc subito in Tro-
ianorū auxiliū cōducit rex Laomedon, nec mora facta est,
quin Ceton ductis copiis eos aggrederebat, sed a Laome-
donte & Hercule oppressus est. quo ex facto cōfinxerūt
fabulā.

De Hydra.

HYdram Lernæum anguem quinquaginta capitū fuisse,
fama est, unius tamē corporis, cui capite uno ablato duo
protinus ibidē subnascerent, cancrū autē ei laborati auxi-
liari solitum, quæ si quis crederet, magna proculdubio le-
uitate se implicaret, cum res ita, ut referā, se habuerit, ha-
bitabant olim cūcti homines in pagis, quibus singulis sui
erant reges, cuiusmodi erat Lernus rex. Erat autē magni-
ficum & hominū frequētia honestū oppidū Mycenæ cui
Stenelus Persei filius imperabat, huic ut superiori cū Ler-
nus nollet parere, inter eos acre bellū incēptū est. habe-
bat Lernus in ditionis suæ finibus castellū, cui erat hydræ
nomē, huius præsidiū quinquaginta uiri obsidione dies
& noctes continuo premebant. aduenit & ad hāc expu-
gnationē Hercules ab Euristheo missus, Interim obsessi
in oppugnātes hostes incēdia, sagittas ex turri iaculabā-
tur. Si uero eorū quispiā ex uulnere cedebat a propugna-
tione, in eius, utpote strenuissimi, uicem duo succedebant.
Sed cū tantis hostiū uiribus Lernus nō sufficeret, conuer-
sus ad externa auxilia, aduocat Cancrū, id nomē fortis &
bello & sciētissimi ducis, qui exercitu paratisimo simul cū
Lerno uirtutē Herculis facile sustinebat. Alteris aut auxi-
lio uenit Iolaus Iphicli filius nepos Herculis cū Theba-

norum copiis, is in icto incendio turrim Hydræ deiecit,
Posteaq; Hydra oppidū dirutū & hostes ab Hercule sūt
cæsi, quo ex opere cōflata est fabula de Hydra serpente.

De Cerbero.

VELuti Geryones, ita & Cerberus quod ex urbe tricipititia esset, trium capitum fuisse dictus est, cum quidam ita eum nonnunq; laudarent. Canis hic triceps & pulchritudine & proceritate cōspicuus est. Additum etiam fabulæ Herculem ab inferis eum traxisse, ob hāc causam. Habant Geryones in custodiā suarū boum canes duos prægrandes & feroci, quorū uni Cerberus, alteri Orus erat nomē, hūc Hercules ad urbē tricipitiā, dum armentū inuadit obtrūcat, Cerberū cum bobus secū ducit. Eius pulchritudine affectus Mycenæus vir Molottus, cū ab Euristheo, quē petebat, canē impetrare nō posset, agit cum boum pastoribus, uti canis in Laconico cauo iuxta tænārum occludat, admittitq; ad eius coitum sceminas canes. Interim Euristhei iussu, ut canē reperiret, cum Hercules totā pagrasset Peloponēsum, appulit tandem ad locū sibi indicatū, & introgressus canem ex antro deduxit. Ignari autē homines dicebāt. Hercules per cauum illud ad orcū descendēs, inde Cerberum ad superos duxit.

De Alcesti.

TRAgicum certe est argumentū, admeto immitentem mortem Alcestin pro eo subiuisse. Hercule demum ab inferis eam ad suū admetū reduxisse, meus omnino sensus est, eū q; semel mortuus sit, haud quaq; posse reuiuiscere. Sed omnis hic error illinc ortus est. Persequatur Acastus Peliae filius sorores quod patrē interfecissent, nec eas potuit assequi. Alcestis quidē apud Admetū qui ei sanguine

erat iunctus Pheras se cōtulit, cū & huc Acastus uenisset
Admetus ociose domi agēs, ei petēti Alcestin denegauit,
Ille ducto exercitu, quod precario impetrare nō potuerat
uiribus extorquere, simulq; iniuriā receptā sororis ulcisci
conabat. Admetus interea cū urbe sociis primoribus ui-
ris sui exercitus, exisset, uiuens in manus hostiū deuenit, &
iam Acastus ei mortē parabat, cum Alcestis calamitatē
hanc Admeto opera sua auerti posse rata, sese acasto de-
dit, itaq; Admetus liberatur, id facinus tunc ita homines
commendabant, generosa Alcestis sponte pro Admeto
mortem subiuit, nec id contigit sicuti fabulatores cōmen-
ti sunt. Isdem tēporibus forte Hercules secū ducens Dio-
medis equas per Thessaliam iter faciebat, & Admeti ho-
spicio usus est. Ex cuius luctu percipiens Alcestis infor-
tunium, eius recuperandae causa Acastum inuadit, eius
exercitum profligat, hostiū spolia militibus suis partitur,
& Alcestin restituit Admeto. Aiebāt proinde multi, for-
tuito oblatus Hercules Alcestin a morte recuperauit.

De Zetho & Amphione.

ET ab aliis & ab Hesiodo tradditū est, cytharae cātu hos
Thebarū mœnia cōstruxisse, nec desunt qui musices tan-
tam uit credāt, ut lapides ea demulcti in mœnibus se cō-
posuerint, ammoto mēdacio ita cōtigit. Profecerāt mul-
tum hi duo citharoedi & premiis ad ostentandā artem su-
am inuitabant, argenti ea tempestate nō erat usus, admo-
niti autē sunt Amphionis iussu auditores, ut quisquis sese
uellet audire, is præberet operas in mœniū cōstructione,
non itaq; lapides allecti sono cōponebant, frequēs idcir-
co is erat sermo, lyræ beneficio murus extructus est.

De Ione.

IO nem e femina in bouem mutatam, furiis agitantibus
ex argo mare in Aegyptum traieisse, idcirco dicunt, qđ
Io argiuor regis filia, cū a suis ciuibus Iunonis argiuæ sa-
cerdotiū impetrasset, prægnans facta, ciuium & parentis
iram timens urbe cœsit, eam demum insequuti ciues, eo
in loco ubi eam occupauerat uinciendam & custodiendā
curauerūt, illud aut uulgarunt furiatā uaccā in Aegyptū
ut ibi pareret, p̄fugisse. siccq̄ res in fabulam uersa est.

De Medea.

EX senioribus ecoctis adolescentes a Medea fieri solitos
tradditum est ex illo, Inuenit ea prima flores quibus &
candens & nigrum capillitum fieri posset, petentibusq;
in nigrum capillum canos identidem commutabat. Exco-
gitauit & prima lauacrum quoddam calidum, quo in oc-
culto utebatur, ne eius usus a medicis intelligeretur, nomē
rei erat decoctio. eo lauacro nitidores & bonæ habitudi-
nis reddebantur homines, unde qui ad huiusmodi rem li-
gna, lebetes, & ignem adhiberi uidebant, dictabant ho-
mines ibi excoqui. Pelias aut ob senectutē & imbecillita-
tem lauactri uim cum pati non potuisset, mortuus est.

De Omphale.

INEPT um est credere huic Herculem in seruitio fuisse,
qui facile & illi & popularibus suis imperare potuisset.
illud quidem accidit. Omphale Iordani Lydorum regis
filia audita Herculis uirtute, in eius amorem incidit, nec
Hercules ad eam ueniens male reddidit uices, & ex eo co-
pressu natus est filius Laoomedes. in precium uoluptatis
instituit Hercules, ut penes Omphalem esset regni ad-
ministratio, non autem se dedit in mancipitium, ut deince-
dium est opinio.

De Cornu A maltheæ.

FAMA est hoc Herculem secum deferre solitum, indeq; quæcunq; sibi libuissent exhiberi solita, & a tali re uera id dictū est, cōtulerat se in Boeotiā Hercules ad Iolaū nepo- tem suū, & cum esset in Thepesiis, in quoddā diuertit ho spitiū, ubi & elegans & iuuenis erat capona A malthea nomine, cuius delitiis allect⁹ Hercules plusculos dies cū ibi ageret, Iolaus iniquo animo id ferens, persensit feminā in cornu quodam reponere eam pecuniam quam a diuer soribus capiebat, indeq; callide ea sublata, quæ Herculi placebant emebantur, proinde qui in eodem erant diuer sorio dictabāt, ex cornu A maltheæ Herculi parari quæcunq; uoluisset, indeq; est nata fabula.

De Hyacintho.

AMICLÆUS erat adulescens eximia pulchritudinis hya- cinthus, hunc Apollo, hunc & Zephyrus uterq; uidit & incaluit, suisq; dotibus ambo ille sagittandi hic spirandi arte se ostentabant. Sed ab A polline cantus & delitiae, a Zephyro trepidatio & stridor ueniebāt. itaq; in dei amo res concedit Hyacinthus, Zephyrum ingens ex Zelo, typia indignatio & nocendi libido corripit. dabat se forte exercitationi puer, & ille ultiōem meditabatur, & tanti mali minister aderat discus, qui ab adulescentulo missus, illius dolo repulsus est, sicq; Hyacinthus diem obiit, nec par uidebatur, e terra nullum tantæ cladis extare monu mentu. ideoq; flos in locum iuuenis & eiusdem nominis editus est, addunt etiam nominis illius initia in foliis uide ri descripta.

De Marpsy.

RVSTICANUS uir Marpsy ita subito evasit musicus, cum

deq
raid
po
tho
hea
scū
nina
uer
culi
mer
qua
ya/
&
ndi
e, a
mo
elo/
orte
anti
sus,
nec
au/
inis
de/
m
olim tibiis uteretur minerua, & ex sua imagine, quā sōns reddebat, conspexisset quantū illae uultus uenustatem deformarēt, eas protin⁹ abiecit, quæ collectæ sunt a Marsya, oriq; appositæ cum sonum multis gratissimum rediderent, & passim diuinū id munus laudaretur, mirifice eo sermone offendebatur Marsyas, quippe qui uellet sui ingenii opus non diuinā uim nuncupari, audebatq; iam & musas & ipsum prouocare Apollinem. iactabat se haud uelle superuiuere, ni deus ab sese uictus esset, itaq; cōtigit, uictus enim pelle exutus est. & ego conspexi flumen in Phrygia Marsyam nomine, quod fama est, e Marsyæ sanguine fluere cœpisse.

De Phaone.

OMNE Phaonis studium erat in re nautica circa fretū maritimum, eam uero artem tanta exercebat probitate, ut a nullo male audiret, nec a pauperioribus nauum exigere solebat, q̄ res admirationē & laudē sibi & apud lessios & apud deā quā uocat uenerē parauit. Ea uenus sese ætate senili dissimulans Phaonē cōpellat ad traiiciendū, ille festināter eam excipit, transfretat nihilq; mercedis petit, tunc dea hominem sic promerita est, e sene iuuenem & summæ fecit pulchritudinis. hic demū fuit ille Phaon, cuius causa amorem suum in luctum sappho cōuertit.

De Daphne.

LADonis fluminis amore tellus capta cum eo rem habuit, ex quo compressu Daphnen peperit, huius amore Pythius Apollo captus non destitit frequenter. flāmas suas puellæ indicare, sed frustra cum ei propositum esset uirginitatem seruare. Itaq; ui agere oportebat, iamq; fugienti puellæ instabat deus, cum illa matrem præ omnibus

orauit, uti se se recipere et seruare cibis incorrupta, nec mater
cessauit, filiæque partem ad se traxit & arbor laurus iam sta-
bat. hanc amator deus occupans nihil a mutatione potu-
it defendere, iam manus occultabatur, iam caput frondi-
bus tegebat, traditum etiam est in Boeotiae antro tripo-
da haud rite sine lauro sisti posse.

De Iunone.

HABent Arguii Iunonis numen sibi præcipuum & tanquam
tutelare eamque ob rem solennia sacrificia in eius honorem
facturi illa utuntur pompa. Trahitur a boibus maxime
candidis plaustrum, in quo sacerdos ad templum usque de-
uehit. Illud autem est extra urbem. Cum igitur huius
celebritatis olim tempus adesset, institutioque solita inter-
mitteretur: quod boues non haberent, sacerdos adulescentibus
filiis suis in boum uicem adhibitis errorem qui com-
mittebatur correxit, boumq[ue] quod fuerat officium, cum
filios functos uideret, a Dea illius laboris mercedem in
templo precata est, quod autem datum est (ut aiunt) fuit
sommus, & cum eo illorum uitæ terminus iniectus est.

F I N I S.

Ad Lectorem.

ADmonendus es Lector quæpiā in hoc libello authoris
promisso non respondere, ueluti sunt Orionis, Marsyæ,
Daphnes, Hyacinthi & Phaonis narratiōes, quæ diuer-
sam faciem ab operis argumēto habere uideant. Sed nec
id bonis ingenii obesse dabat, cum & fabulis sua sit fides,
quā ignorare litterato uiro turpe sit. Boni proinde cōsu-
les & illa didicisse et præcipue nouissimū illud de Argiuā
sacerdote, quod nec illorum nec instituti operis speciem
aliquam refert, uel ob hoc saltem ut ueteris illius senten-
tiæ recordemur, malum non esse existimandū quod sit
Diis immortalibbs uel natura pauentum omnium con-
stitutum.

IOANNIS CAMERTIS ORDINIS DIVI

Francisci, in Palæphatū, per Angelū Cospū
in Latinum uersum, Epigramma.

Quid lyra, quæ reticet: portu quid condita puppis:

Tectaq; lux tenebris, utilitatis habent;

Vile latens fructus, uirtus nīsi tendat in usum

Fine caret, fortis præmia miles habet.

Thebani Bacchum celebrant: Cereremq; Sicani,

In patriam hæc segetes: uina quod ille refert.

Hæc corpus recreant: mentem sed pascere dignum est,

Ima petit corpus: mens generosa polum.

Vnde Palæphatus hic prisco nō uisus in æuo,

Tam subito Latias itq; reditq; manus;

Angelus hunc Cospus (uiuat modo plura daturus)

Transtulit, en gestit uerba latina loqui.

IOACHIMI VADIANI HELVETII POETAE

Laureati, in Idiotam Vatum detractorem:

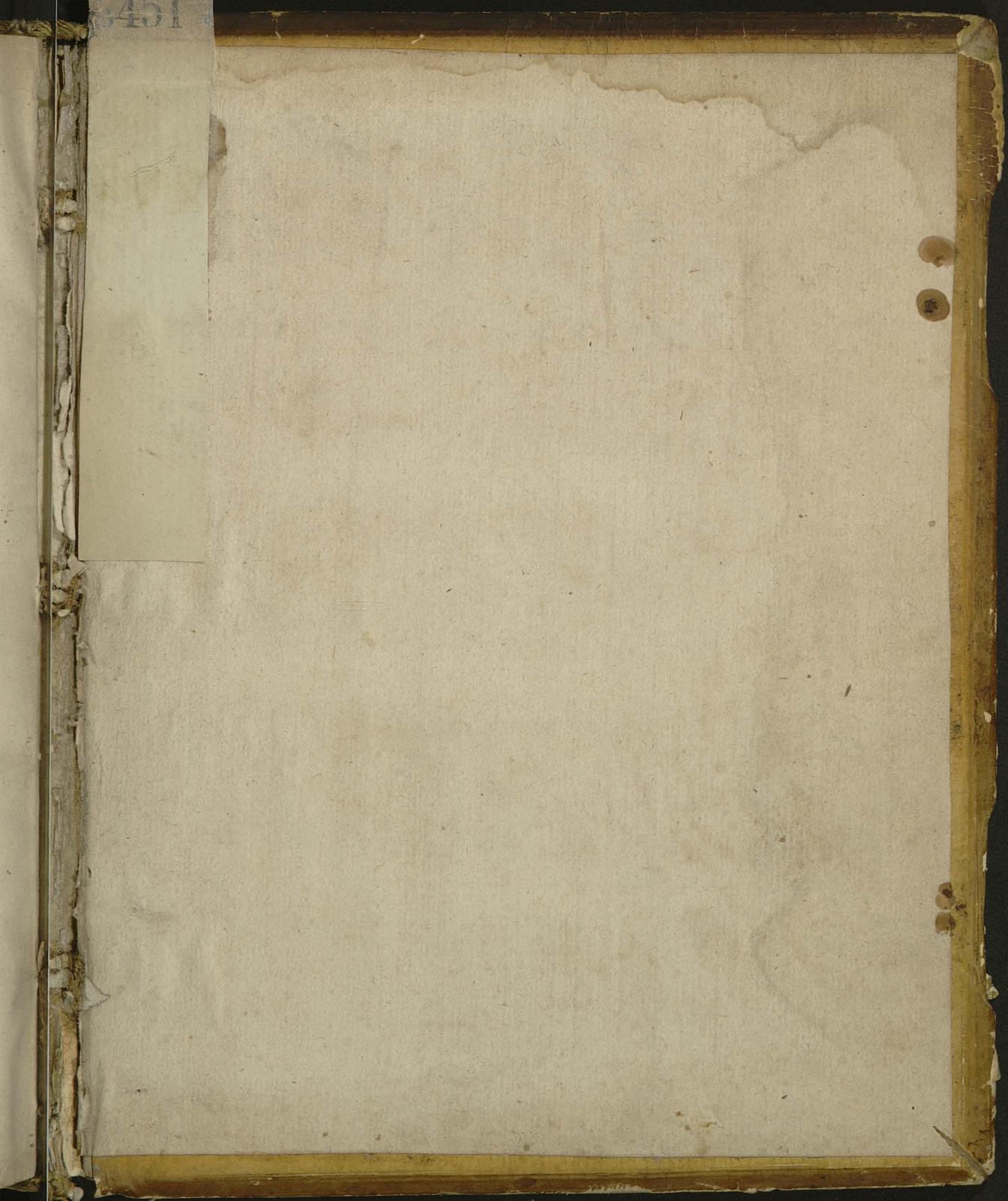
Epigramma.

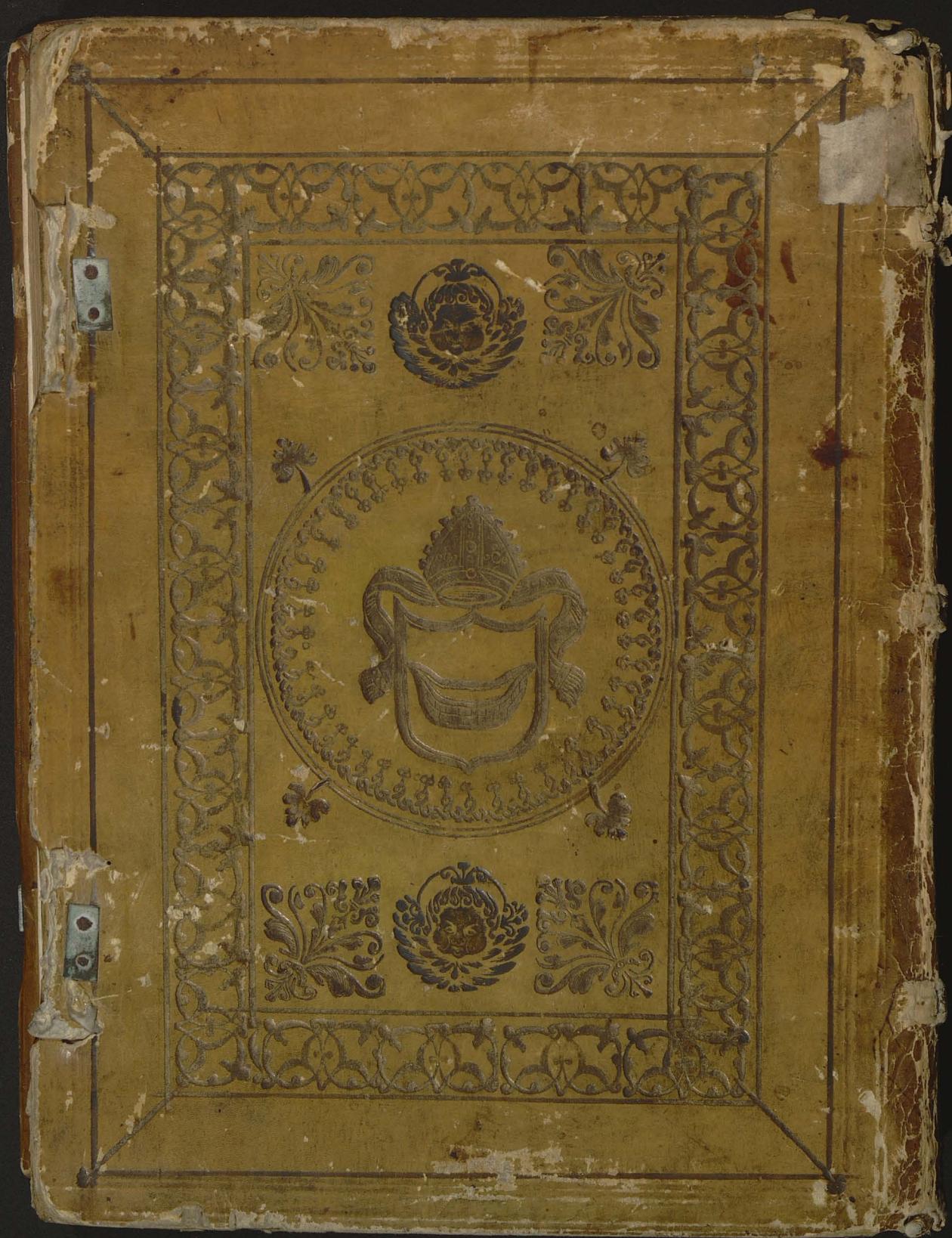
Qui Vatum nugas, pensataq; carmina uero
Inflatus rides : huc Idiota ueni.
Et lege quæ Latio nunc ore Palephatus edit
Quem uoluit Cospus Romula uerba loqui.
Cospus Felsineæ decus & noua gloria terræ
Dum nitet & Græcis artibus & Latiis.
Inuenies certe quo, si uelit Augur Apollo:
Et tenebris possis cernere mente diem.
Et turpes animi næuos, errataq; longæ
Inuidæ: sensu uel remouere nouo.
Quod si nulla tibi poterit Medicina furorem
Demere, & hoc agitant astra maligna nefas,
Vt neq; Diuorum summa ornamenta Poetas
Nec dulces capias, sanguinoquosq; iocos.
Et sterili semper uesperis limine rerum
Quo nullus ueri commoda sudor habet.
Cessabis saltem buccas inflare popello,
Inq; modum fandi guttur abibit iners.
Fabula grandiloquos gremio fouet apta recessus
Et succum in uiridi cortice semper habet.
Seu de diuinis seu de terrestribus orta est
Causa decens, uerax fabula Vatis erit.
Hanc tua Lethæo stillantia lumina tabo :
Si non discernunt, culpa ferenda malo est.
Si uulgo ceues & uis te scire uideri
Ut tibi displiceas huc Idiota ueni.

AE
Impressum Viennæ Pannoniæ opera Hieronymi
Vietoris & Ioannis Singrenii Calcographorū.
Impēsis uero Leonardi & Lucæ Alantsee
fratrum bibliopolarum. Ciuium
Viennensium, pridie Idus
Septēbris. A Nno
M.D.XIII.
Regnante MAXImiliano. P. F. Aug.

3451

F

Miscellanea